

PROFESORUL EUGEN TODORAN REPERE BIOGRAFICE

Vasile D. ȚĂRA
(Universitatea de Vest din Timișoara)

vasile.tara@gmail.com

Profesorul Eugen Todoran s-a născut la 21 noiembrie 1918, în familia preotului Nicolae Todoran din satul Cornești, județul Mureș.

Tatăl său a decedat în anul 1919. Mama, Victoria Todoran, rămasă văduvă la 26 de ani, cu cinci copii de crescut, s-a mutat la Cluj, în anul 1921, unde a funcționat ca angajată la Orfelinatul de Băieți și Fete (1921-1924), la Seminarul Teologic (1924-1928) și la Școala Normală de Băieți (1928-1949), de unde s-a pensionat.

Eugen, ultimul născut dintre copiii familiei Todoran, a urmat școala primară la Cluj, iar studiile secundare la Liceul Militar din Târgu-Mureș, la Liceul Grăniceresc „G. Coșbuc” din Năsăud și la Liceul „Papiu Ilarian” din Târgu Mureș, obținând diploma de bacalaureat în anul 1938.

Între anii 1938 și 1942 a urmat cursurile Facultății de Litere și Filosofie din Cluj, mutată în 1940, după cedarea Transilvaniei de Nord, la Sibiu, pe care o absolvă strălucit, obținând diploma de licență în specialitatea Istoria literaturii române moderne și estetică, cu teza *Hyperion, demonic*, elaborată sub conducerea lui Dimitrie Popovici. Aici, împreună cu Radu Stanca, I. Negoieșcu, C. Regman ș.a., participă la întemeierea Cercului Literar din Sibiu, care va da o nouă generație de scriitori și de critici literari de orientare maioreșciană. În 1945, împreună cu Henri Jacquier, Radu Stanca, Ion Negoieșcu, Cornel Regman, Nicolae Balotă, Deliu Petroiu și I. D. Sîrbu, scoate „Revista Cercului Literar”.

Între 1942 și 1944, și-a făcut stagiul militar la Școala de Ofițeri de Rezervă din Arad și la Reg. 96 Infanterie din Caransebeș. Din septembrie 1944 până în noiembrie același an, când a fost rănit, a participat, ca sublocotenent combatant, la război, împotriva trupelor fasciste, în Banat și Ungaria. A fost decorat cu medalia sovietică „Victoria”, iar în 1962 i s-a conferit medalia „Virtutea Ostășească, cl. I”.

Între 1945 și 1956, a funcționat ca profesor de limba română la Școala Normală, la Liceul nr. 4 și la Școala Pedagogică din Cluj, îndeplinind, un timp, și funcția de inspector școlar. În anul universitar 1948-1949, a fost și asistent la Facultatea de Litere din Cluj, Catedra de literatură română modernă, condusă de profesorul D. Popovici.

În anul 1956, a fost invitat ca lector la nou-înființata Facultate de Filologie din Timișoara. De la început s-a impus atât prin calitatea științifică deosebită a cursurilor de *Folclor literar*, de *Istoria literaturii române (perioada clasicilor)* și de *Critică literară*, cât și prin cercetările de istorie și critică literară, începute încă din perioada studenției.

În anul 1963 a devenit conferențiar, iar în 1969, profesor universitar, după ce, în 1968, a obținut titlul de *doctor în filologie*, cu teza: *Poezia mitului în opera lui Lucian Blaga*, susținută la Universitatea din București.

Între 1963 și 1977 a fost șef al Catedrei de literatură română de la Facultatea de Filologie a Universității din Timișoara.

Din 1965 până în 1968 a ocupat funcția de decan al Facultății de Filologie, calitate în care a contribuit decisiv la înnoirea și dezvoltarea învățământului universitar umanist din Timișoara.

S-a pensionat în 1984, dar și-a continuat activitatea universitară ca profesor consultant, conducător de doctorat și ca savant unanim recunoscut.

În 1990, din inițiativa cadrelor didactice de la Universitatea din Timișoara, a fost numit rector, iar în 1992 a fost reales în această funcție, pe care a deținut-o până în 1996. În acest răstimp a creat o instituție universitară profund restructurată, de nivel național, cu numeroase și trainice relații internaționale.

Ca om de știință și universitar autentic, profesorul Eugen Todoran considera că valoarea și calitatea învățământului universitar și a cercetării științifice depind în primul rând de sursele info-documentare la care au acces studenții și profesorii lor. De aceea, încă din 1990 a inițiat și a susținut toate demersurile pentru transformarea Bibliotecii Universității din Timișoara în Bibliotecă Centrală Universitară, instituție de importanță națională, cu personalitate juridică, finanțată de Ministerul Educației. Evenimentul, care a înlesnit crearea și la Timișoara a unei biblioteci universitare de tip și de nivel european, s-a întâmplat la 1 oct. 1992. Din anul 2000, această instituție poartă numele *Biblioteca Centrală Universitară „Eugen Todoran”*.

De-a lungul anilor, profesorul Eugen Todoran s-a implicat profund în viața științifică și culturală a Universității, a Timișoarei și a țării, în calitate de redactor al volumelor de *Folclor literar*, de redactor adjunct al „Analelor Universității din Timișoara”, Seria Științe Filologice, de președinte al Cercului de folclor al Universității, președinte al filialei din Timișoara a Societății de Științe Filologice, președinte al concursurilor naționale de limbă și literatură română ori ca membru în Asociația Oamenilor de Știință și, îndeosebi, ca membru marcant al Uniunii Scriitorilor din România, unde a fost primit în 1973.

Pentru opera sa științifică, alcătuită din 17 cărți și 216 studii, între care se numără lucrări fundamentale despre M. Eminescu, Lucian Blaga, Titu Maiorescu ș.a., a fost distins cu numeroase premii și diplome, dintre care amintim: două premii ale Uniunii Scriitorilor – Filiala Timișoara (1973, 1981), un premiu al Uniunii Scriitorilor din România (1984), un premiu al Academiei (1984), Marele Premiu „Lucian Blaga”, decernat de Uniunea Scriitorilor în 1991 ș.a.

În anul 2002, i s-a conferit titlul de Cetățean de Onoare Post-mortem al Municipiului Timișoara.

Omul Eugen Todoran s-a distins prin calitățile proprii celor aleși: modestie, corectitudine, omenie și bunăvoință față de toți cei care l-au înconjurat, a avut întotdeauna o ținută morală, profesională și civică ireproșabilă, fiind în această privință un model pentru studenții și colaboratorii săi. De asemenea, a avut o mare disponibilitate spre relații de prietenie durabile și loiale. Între prietenii săi cei mai apropiați s-a aflat și Înalt Preasfințitul Nicolae Corneanu, mitropolitul Banatului și om de mare cultură, împreună cu care a restabilit relația firească dintre Universitate și Biserică, organizând mai multe evenimente culturale comune și înființând Secția de teologie a Facultății de Litere de la Universitatea de Vest din Timișoara. O altă prietenie durabilă și foarte frumoasă este cea care l-a apropiat de familia dr. Dorina și Karl-Ernst Nowak din Germania, care, asumându-și toate demersurile oficiale și eforturile materiale, a făcut posibilă așezarea unui bust al Profesorului, realizat de sculptorul Aurel Gheorghe Ardeleanu, pe Aleea Personalităților din Parcul Central al Timișoarei în chiar ziua împlinirii unui veac de la nașterea marelui savant și om al cetății.

A trecut în veșnicie, pe neașteptate, la 9 august 1997.

OPERA

1. Volume

1. *Dramaturgia românească între cele două războaie mondiale*, Sinaia, 1966.
2. *La dramaturgie roumaine de l'entre-deux-guerres*, Sinaia, 1966.
3. *Curs de istoria literaturii române moderne*, vol. II, *Eminescu*, Timișoara, Tipografia Universității, 1970.
4. *Eminescu*, București, Editura Minerva, 1972.
5. *Secțiuni literare*, Timișoara, Editura Facla, 1973.
6. *Curs de literatura română în epoca scriitorilor clasici (1860-1900)*. (Titu *Maioreescu*), Timișoara, Tipografia Universității, 1975.
7. *Maioreescu*, București, Editura Eminescu, 1977.
8. *Fondul folcloric românesc în poezia lui Lucian Blaga*, vol. I, *Geografia mitică și spațiul mioritic*, Timișoara, Tipografia Universității, 1980.
9. *Fondul folcloric românesc în poezia lui Lucian Blaga*, vol. II, *Tipul mitic, istoria și țara*, Timișoara, Tipografia Universității, 1981.
10. *Mihai Eminescu. Epopeea română*, Iași, Editura Junimea, 1981.
11. *Lucian Blaga. Mitul poetic*, vol. I, Timișoara, Editura Facla, 1981.
12. *Lucian Blaga. Mitul poetic*, vol. II, Timișoara, Editura Facla, 1983.
13. *Lucian Blaga. Mitul dramatic*, Timișoara, Editura Facla, 1985.
14. *Lucian Blaga. Mit, poezie, mit poetic*, București, Editura Grai și Suflet – Cultura Națională, 1997.
15. *De ce Eminescu?*, Reșița, Editura Timpul, 1999 (în colaborare cu G.I. Tohăneanu).
16. *Scrieri. I. Studii și articole (1937-1956)*. Ediție critică, text stabilit, studiu introductiv, tabel cronologic, notă asupra ediției și bibliografie de Viviana Milivoievici. Prefață de Crișu Dascălu, Timișoara, Editura DAVID PRESS PRINT, 2016.
17. *Scrieri. II. Studii și articole (1957-1966)*. Ediție critică de Viviana Milivoievici, Timișoara, Editura DAVID PRESS PRINT, 2017.

2. Ediții și publicații îngrijite sau coordonate

1. *M. Eminescu, I. Creangă. Studii*, Redactori: Eugen Todoran, Ștefan Munteanu, Ionel Stan, Timișoara, 1965.
2. *Folclor literar*, vol. I, Redactori: Eugen Todoran, Gabriel Manolescu, Timișoara, 1967.
3. *Folclor literar*, vol. II, Redactori: Eugen Todoran, Gabriel Manolescu, Timișoara, 1968.
4. *Istoria literaturii române*, vol. II, *De la Școala Ardeleană la Junimea*, Redactor responsabil adjunct Eugen Todoran, București, Editura Academiei, 1968.
5. *Lucian Blaga. Teatru*, Ediție și prefață de Eugen Todoran, București, Editura Minerva, 1970.
6. *Folclor literar*, vol. III, Redactori: Eugen Todoran, Gabriel Manolescu, Timișoara, 1972.

7. *Folclor literar*, vol. IV, Redactori: Eugen Todoran, Gabriel Manolescu, Timișoara 1977.
8. *Analele Universității din Timișoara. Științe filologice*, vol. XVI, Redactor responsabil adjunct Eugen Todoran, Timișoara, 1978.
9. *Anuar de etnologie-artă-istorie-lingvistică*, vol. I, Redactor Eugen Todoran, Timișoara, Tipografia Universității, 1981.
10. *Folclor literar*, vol. V, Redactori: Eugen Todoran, Vasile Crețu, Timișoara, Tipografia Universității, 1983.
11. *Analele Universității din Timișoara. Științe filologice*, vol. XXI, Redactor responsabil adjunct Eugen Todoran, Timișoara, 1983.
12. *Folclor literar*, vol. VI, Redactori: Eugen Todoran, Vasile Crețu, Timișoara, Tipografia Universității, 1985.
13. *Folclor literar*, vol. VII, Coordonatori: Eugen Todoran, Vasile Crețu, Timișoara, Tipografia Universității, 1988.

3. Introduceri, prefețe

1. Titu Maiorescu, *Critice*, vol. I, București, Editura Minerva, 1973, p. V-XLVIII.
2. Dorian Grozdan, *Umbre de cleștar*, Timișoara, Editura Facla, 1974, p. 5-19.
3. Titu Maiorescu, *Din Critice*, București, Editura Eminescu, 1978, p. 5-33.
4. Titu Maiorescu, *Opere*, vol. I, București, Editura Minerva, 1978, p. VII-XLIX.

4. Studii, articole și recenzii

1. *Titu Maiorescu*, [în] „Ghiocelul”, I, 1936, nr. 3, p. 4-6. [Semnat Eugeniu N. Todoran.]
2. *Cultura națională*, [în] „Ghiocelul”, II, 1937, nr. 4, p. 20-24. [Semnat Eugeniu Todoran.]
3. *Lucian Blaga: „Spațiul Mioritic”, ed. II – 1937*, [în] „Ghiocelul”, II, 1937, nr. 4, p. 34-35. [Cronică literară, semnată E. T.]
4. *Misticismul mioritic în creația culturii*, [în] „Scânteieri”, II, 1939, nr. 1-2, p. 12-13.
5. *Asupra romanului românesc*, [în] „Pagini literare”, VII, 1940, nr. 3-5, p. 105-107.
6. *Din aspectul poetic al Ardealului*, [în] „Pagini literare”, VII, 1940, nr. 6-12, p. 174-177.
7. *Eminescu: Suflet și natură*, [în] „Curțile dorului”, I, 1941, nr. 1, p. 16-17.
8. *Asupra criticii lui Maiorescu*, [în] „Pagini literare”, VIII, 1941, nr. 7-8, p. 114-118.
9. *Teoria critică a lui Titu Maiorescu*, [în] „Pagini literare”, VIII, 1942, nr. 1-2, p. 25-28.
10. *Eminescu. Cunoaștere și durere*, [în] „Pagini literare”, VIII, 1942, nr. 5-6, p. 68-74.
11. *Celălalt tărâm în poemele lui V. Voiculescu*, [în] „Revista Fundațiilor Regale”, 1942, nr. 8, p. 426-435.
12. *Realismul lui L. Rebreanu*, [în] „Revista Fundațiilor Regale”, 1942, nr. 12, p. 559-583.
13. *Naturalismul lui Dostoievski*, [în] „Universul literar”, LI, 1942, nr. 21, p. 1.
14. *Spre neoclasicism*, [în] „Universul literar”, 1942, nr. 23, p. 1.
15. *M. Eminescu: opera politică*, [în] „Studii literare”, I, 1942, p. 232-234.

16. *Conferința domnului Eugen Todoran în cadrele cercului studențesc literar Octavian Goga de la Universitatea din Cluj-Sibiu*, [în] „Viața”, II, 1942, nr. 379, p. 2.
17. *Patruzeci de ani de la întemeierea „Lucașfărului”*, [în] „Transilvania”, 73, 1942, nr. 7-8, p. 646-648.
18. *Introducere în teoria valorilor*, [în] „Transilvania”, 74, 1943, nr. 3-4, p. 299-302.
19. *E. Lovinescu. Antologia ideologiei junimiste*, [în] „Transilvania”, 74, 1943, nr. 5, p. 395-399.
20. *Cunoaștere și creație în cultura modernă*, [în] „Transilvania”, 1943, nr. 11-12, p. 944-949.
21. *Eusebiu Camilar. Cordon*, [în] „Pagini literare”, IX, 1943, nr. 5, p. 120-121.
22. *Șerban Cioculescu. Aspecte lirice contemporane*, [în] „Pagini literare”, IX, 1943, nr. 6, p. 157-158.
23. *Eugen Lovinescu: Titu Maiorescu și posteritatea lui critică*, [în] „Pagini literare”, IX, 1943, nr. 6, p. 152-154.
24. *Tudor Vianu: Filosofie și poezie*, [în] „Pagini literare”, IX, 1943, nr. 6, p. 155-157.
25. *I. Breazu. Temeiurile populare ale literaturii române din Transilvania*, [în] „Pagini literare”, IX, 1943, nr. 9-12, p. 210.
26. *Studii literare (I)*, [în] „Transilvania”, 75, 1944, nr. 1, p. 76-81.
27. *Un critic sobru: Pompiliu Constantinescu*, [în] „Revista Cercului Literar”, I, 1945, nr. 1.
28. *Cogito în filosofia lui Husserl*, [în] „Revista Cercului Literar”, I, 1945, nr. 3, p. 54-59.
29. *Kant și pacea eternă*, [în] „Revista Cercului Literar”, I, 1945, nr. 4.
30. *Tendințe în evoluția literaturii*, [în] „Revista Cercului Literar”, I, 1945, nr. 4, p. 14-22.
31. *Hyperion demonic*, [în] „Revista Cercului Literar”, I, 1945, nr. 6-8, p. 57-75.
32. *Dumnezeu în poezia lui Tudor Arghezi*, [în] „Revista Fundațiilor Regale”, XII, 1946, nr. 11, p. 129-148.
33. *Humorul lui Creangă*, [în] „Revista Fundațiilor Regale”, 1947, nr. 7, p. 51-69; nr. 8-9, p. 124-128.
34. *Pactul cu diavolul*, [în] „Scrisul bănățean”, VIII, 1957, nr. 3, p. 55-56.
35. *Caiete critice*, I, [în] „Scrisul bănățean”, VIII, 1957, nr. 12 (45), p. 95-96.
36. *Comicul și umorul*, [în] „Tribuna”, II, 1958, nr. 9 (56), p. 7.
37. *Reflectarea realității istorice în folclor*, [în] „Scrisul bănățean”, IX, 1958, nr. 11 (56), p. 68-74.
38. *Eminescu și Arghezi*, [în] „Scrisul bănățean”, XI, 1960, nr. 2, p. 71-72.
39. *Eminescu. „Floare albastră”*, [în] „Scrisul bănățean”, XII, 1961, nr. 7 (87), p. 89-92.
40. *Folclorul și actualitatea*, [în] „Scrisul bănățean”, XII, 1961, nr. 9 (89), p. 71-76.
41. *Tudor Arghezi. Cu bastonul prin București*, [în] „Scrisul bănățean”, XII, 1961, nr. 92, p. 72-73.
42. *Eminescu. „Lucașfărul”*, [în] „Scrisul bănățean”, XIII, 1962, nr. 1, p. 56-59.
43. *Complexitatea „sufletelor simple” în drama lui Caragiale*, [în] „Scrisul bănățean”, XIII, 1962, nr. 6, p. 32-43.
44. *Timpul în basmul românesc*, [în] „Limbă și literatură”, VI, 1962, p. 8-10.
45. *Eminescu. Diorama politică și dialectica istoriei*, [în] „Analele Universității din Timișoara”, Seria Științe filologice, I, 1963, p. 138-146.

46. *Simbol și alegorie în poezia lui Eminescu*, [în] „Orizont”, XIV, 1964, nr. 3, p. 58-68.
47. *Natura ca univers în poezia lui Eminescu*, [în] „Orizont”, XIV, 1964, nr. 5, p. 35-47.
48. *Eminescu. Comedia cea de obște*, [în] „Analele Universității din Timișoara”, Seria Științe filologice, II, 1964, p. 109-159.
49. *Ion Creangă între umoriștii lumii*, [în] „Orizont”, XV, 1964, nr. 12 (128), p. 3-10.
50. *Eminescu. Alegoriile „Lucașfărul”*, [în vol.] *M. Eminescu. I. Creangă. Studii*, Timișoara, Tipografia Universității, 1965, p. 5-57.
51. *Creangă între umoriștii lumii*, [în vol.] *M. Eminescu. I. Creangă. Studii*, Timișoara, Tipografia Universității, 1965, p. 281-304.
52. *Mitul românesc în poezia lui Eminescu*, [în] *Studii de literatură română și folclor*, București, Editura pentru Literatură, 1965, p. 28.
53. *Gânduri despre viață și artă în „Memorialele” lui V. Pârvan*, [în] „Analele Universității din Timișoara”, Seria Științe filologice, III, 1965, p. 151-160.
54. *Paradoxul cunoașterii în poezia lui L. Blaga*, [în] „Contemporanul”, 1966, nr. 47, p. 3.
55. *Preliminarii la opera lui L. Blaga* [în] „Revista de istorie și teorie literară”, XVI, 1967, nr. 1, p. 101-117.
56. *Valori poetice în teatrul lui L. Blaga*, [în] „Orizont”, XVIII, 1967, nr. 9 (161), p. 3-11.
57. *Mitul autohton și tradiția universală în opera lui L. Blaga*, [în] „Orizont”, XVIII, 1967, nr. 11 (163), p. 16-21.
58. *Mitul lui Zamolxe în teatrul lui L. Blaga*, [în] „Folclor literar”, I, 1967, p. 25-38.
59. *L. Blaga și mitul modern al poeziei*, [în] *Studii de literatură comparată*, București, Editura Academiei R.S.R., 1968, p. 187-198.
60. *Meșterul Manole, mit românesc în teatrul lui L. Blaga*, [în] „Folclor literar”, II, 1968, p. 5-37.
61. *Poezia mitului în opera lui Lucian Blaga*, (rezumatul tezei de doctorat), București, 1968.
62. *Avram Iancu – erou mitic în teatrul blagian*, [în] „Argeș”, 1968, nr. 12, p. 3.
63. *G. Coșbuc, scriitor clasic*, [în] „Analele Universității din Timișoara”, Seria Științe filologice, VI, 1968, p. 9-29.
64. *Literatura română între 1860 și 1867. Reviste și tendințe literare*, [în] *Istoria literaturii române*, vol. II, București, Editura Academiei R.S.R., 1968, p. 635-644.
65. *Al. Odobescu*, [în] *Istoria literaturii române*, vol. II, Editura Academiei R.S.R., 1968, p. 705-739.
66. *Tradiția mitologică și fondul autohton în concepția lui Lucian Blaga*, [în] „Orizont”, XIX, 1968, nr. 9 (173), p. 16-21.
67. *Structura artistică a operei și istoria fenomenului literar*, [în] *Metodologia istoriei și criticii literare*, București, Editura Academiei R.S.R., 1969, p. 143-146.
68. *Simbolismul creației în poezia lui L. Blaga*, [în] „Tribuna”, nr. 25, 1969, p. 5.
69. *Eminescu – fînța universului și dialectica devenirii*, [în] „Orizont”, XX, 1969, nr. 6 (182), p. 21-27.
70. *Istorie literare recente*, [în] „Orizont”, XX, 1969, nr. 10 (186), p. 22-25.
71. *Eminescu și Arghezi*, [în] „Scrisul bănățean”, XI, 1970, nr. 2 (70), p. 71-73.
72. *Eminescu. Conceptele gândirii poetice*, [în] „Analele Universității din Timișoara”, Seria Științe filologice, VIII, 1970, p. 9-27.

73. *Credință și erezie în teatrul lui Blaga* (comunicare la Societatea de Științe Istorice și Filologice – filiala București), [în] „Limbă și literatură”, 1970, nr. 24, p. 230-234.
74. *Resurecția eseului*, [în] „Orizont”, XXI, 1970, nr. 4 (192), p. 6-7.
75. *Lucian Blaga și structura mitică a poeziei moderne*, [în] „Tribuna”, 1970, nr. 20, p. 1-6.
76. *Luceafărul lui Eminescu și Demonul lui Lermontov*, [în] „Orizont”, XXI, 1970, nr. 7 (195), p. 3-9.
77. *Curențele moderniste în studiul istoriei literare*, [în] „Revista de istorie și teorie literară”, XX, 1971, nr. 3, p. 442-443.
78. *Gândirea mitică și simbolismul poetic în opera lui L. Blaga*, [în] „Folclor literar”, III, 1972, p. 11-45.
79. *Eminescu sau geneza gândirii poetice*, [în] „Orizont”, XXIV, 1973, nr. 5, p. 3.
80. *Dură și valoare în arta populară*, [în] „Cariatide”, 1973.
81. *Slavici. Tragicul în „Moara cu noroc”*, [în] „Tribuna”, XVII, 1973, nr. 11, p. 5.
82. *Mitul Meșterului Manole în teatrul lui L. Blaga*, [în] „Tribuna”, XVII, 1973, nr. 45, p. 13.
83. *Urâtul sacru în poezia lui T. Arghezi*, [în] „Orizont”, XXIV, 1973, nr. 20, p. 4.
84. *Natura și relația valorilor în estetica lui Maiorescu*, [în] „Orizont”, XXV, 1974, nr. 6 (310), p. 4-5.
85. *Agârbiceanu și demonii*, [în] „Orizont”, XXV, 1974, nr. 8 (311), p. 4.
86. *O nouă „Viață” a lui Eminescu*, [în] „Orizont”, XXV, 1974, nr. 10 (314), p. 4.
87. *Preromantismul românesc*, [în] „Orizont”, XXV, 1974, nr. 11 (315), p. 4.
88. *Antinomiile criticii lui Lovinescu*, [în] „Orizont”, XXV, 1974, nr. 13 (317), p. 4.
89. *Vocația socială a scriitorului*, [în] „Orizont”, XXV, 1974, nr. 14 (318), p. 4.
90. *Secțiunea de aur a poeziei*, [în] „România literară”, 1974, nr. 32, p. 5.
91. *Slavici și literatura Transilvaniei*, [în] „Orizont”, XXV, 1974, nr. 14 (318), p. 2.
92. *În Clujul universitar de altădată*, [în] „Steaua”, 1974, nr. 10, p. 9.
93. *Premise lingvistice ale poeziei lui Maiorescu*, [în] „Limbă și literatură”, 1974, vol. II, p. 229-241.
94. *Eminescu, poet romantic și modern*, [în] „Orizont”, XXVI, 1975, nr. 3, p. 2.
95. *Eminescu, poète romantique, au-delà du romantisme*, [în] „Synthesis”, II, 1975, p. 5-10.
96. *Tradițiile mitologice și fondul autohton în opera lui L. Blaga*, [în] „Viața Românească”, 1975, nr. 5 (204), p. 20-25.
97. *T. Maiorescu – azi*, [în] „Orizont”, XXVI, 1975, nr. 5 (362), p. 4.
98. *Un simbol al biruinței: Șt. O. Iosif*, [în] „Orizont”, 1975, nr. 6 (363), p. 4.
99. *Lucian Blaga, poet și filosof*, [în] „Orizont”, XXVI, 1975, nr. 31, p. 3.
100. *Dialectica funcției sociale a literaturii*, [în] „Orizont”, XXVI, 1975, nr. 43 (400), p. 4-5.
101. *Antropologia filosofică a lui L. Blaga*, [în] „Orizont”, XXVII, 1976, nr. 39, p. 3.
102. *Eminescu: „Lumea-mi pare o scenă mare”*, [în] „Caietul program al Teatrului din Botoșani”, 1976.
103. *Mureșanu, „semnelor vremii profet”*, [în] „Caietul program al Teatrului din Botoșani”, 1976.
104. *Retorica literară românească*, [în] „Orizont”, XXVII, 1976, nr. 40 (450), p. 3.

105. *Eminescu și spațiul „orfic” al mitului românesc*, [în] „România literară”, XII, 1977, nr. 24, p. 10-11.
106. „*Despărțirea*” de Goethe, [în] „Orizont”, XXVIII, 1977, nr. 10 (472), p. 8.
107. „*Tulburarea apelor*” – eres folcloric în *Teatrul lui L. Blaga*, [în] „Folclor literar”, IV, 1977, p. 280-296.
108. *Sensul clasicismului și al reeditărilor*, [în] „Luceafărul”, XX, 1977, 41 (806), p. 1.
109. *Metoda filosofică în critica literară*, [în] „România literară”, XI, 1978, nr. 6, p. 19.
110. „*Luceafărul*” mitului românesc, [în] „Limbă și literatură”, 1978, vol. II, p. 207-217.
111. „*Luceafărul*” mitului românesc (II), [în] „Limbă și literatură”, 1978, vol. III, p. 350-355.
112. *Permanența valorilor literaturii. Tinerețea clasicilor*, [în] „Luceafărul”, XXI, 1978, nr. 39, p. 1, 7.
113. *Occisio Gregorii Vodae. Prima piesă. Primul spectacol*, [în] „Caietul program al Teatrului din Oradea”, 1978.
114. *Laudă limbii*, [în] „Eminesciana '78”, Arad, 1978.
115. *Începuturile filosofiei lui L. Blaga*, [în] „Orizont”, XXIX, 1978, nr. 18, p. 3.
116. *Un estetician – Victor Iancu – și colaborarea sa la reviste sibiene*, [în] „Orizont”, XXIX, 1978, nr. 27 (538), p. 8.
117. *Lumina și poetul*, [în] „Orizont”, XXIX, 1978, nr. 41 (552), p. 3.
118. *Eminescu, dincolo de romantism, poet modern*, [în] *Eminescu după Eminescu*, Iași, Editura Junimea, 1978.
119. *Mitologia lui Mircea Eliade*, [în] „Orizont”, XXX, 1979, nr. 12 (574), p. 3.
120. *Eminescu și revoluția națională a românilor din Transilvania*, [în] „Orizont”, XXX, 1979, nr. 24, p. 2, 6.
121. „*Glasurile popoarelor*” în literatura română modernă, [în] „Viața Românească”, XXX, 1979, nr. 11, p. 31-35.
122. *Ion Maxim*, [în] „Steaua”, XXX, 1980, nr. 12, p. 23.
123. *Istoria și țara în mitul poetic al lui Lucian Blaga*, [în] „România literară”, XIII, 1980, nr. 5, p. 3.
124. *Filosofia realului și idealitatea artei*, [în] „Revista de istorie și teorie literară”, XXIX, 1980, nr. 4, p. 513-523.
125. *Mircea Eliade – Stratul mitic al istoriei*, [în] „Orizont”, XXXI, 1980, nr. 13 (627), p. 3.
126. *Mitul viu în arta povestirii*, [în] „Orizont”, XXXI, 1980, nr. 45(659), p. 2.
127. *Ultimul polemist maiorescian*, [în] „Limbă și literatură”, 1980, vol. III, p. 432-441 [Liviu Rusu, *Scrieri despre Titu Maiorescu*, Editura Cartea Românească, 1979].
128. *Eminescu și Leopardi*, [în] „Orizont”, XXXI, 1980, nr. 28, p. 3 [I. Cheie-Pantea, *Eminescu și Leopardi. Afinități electivă*, București, Minerva, 1980].
129. *Ethosul folcloric – sistem deschis*, [în] „Orizont”, XXXI, 1980, nr. 31, p. 2 [Vasile Tudor Crețu, *Ethosul folcloric – sistem deschis*, Timișoara, Facla, 1980].
130. *Lucian Blaga. Structurile imaginarului și arta poetică. Analiza textului din perspectivă arhetipală*, [în] „Limbă și literatură”, 1981, vol. II, p. 402-407.
131. *Mit, filozofie, mitologie în opera lui Lucian Blaga*, [în] „Anuar de etnologie, istorie, lingvistică”, vol. I, Timișoara, Tipografia Universității, 1981, p. 1-25.

132. *Pasărea sufletului* [Poezia lui Cristea Sandu-Timoc], [în] „Orizont”, XXXII, 1981, nr. 26, p. 3.
133. *Viața cărților* [Activitatea Editurii Facla]. *Facla – titlul 500*, [în] „Orizont”, XXXII, 1981, nr. 38, p. 6.
134. *Eminescu și Blaga, poeți moderni*, [în] „Filologie”, XXV, 1982, vol. II, Literatură, Timișoara, Tipografia Universității, p. 1-11 [Viziunea modernă a lumii în poezia lui M. Eminescu și L. Blaga].
135. *Deliu Petroiu la 60 de ani*, [în] „Analele Universității Timișoara”, Seria Științe filologice, vol. XX, 1982, p. 9-10.
136. *Un model absolut al criticii și istoriei literare. Un eveniment al culturii românești*, [în] „Orizont”, XXXIII, 1982, nr. 25, p. 4.
137. *Gânduri despre Radu Stanca* [Personalitatea și opera], [în] „Orizont”, XXXIV, 1983, nr. 15, p. 3.
138. *Filosofia visării în „Luceafărul” lui Eminescu*, [în] „Orizont”, XXXIV, 1983, nr. 39, p. 4-5.
139. *Preliminarii metodologice în opera folclorică a lui Mircea Eliade*, [în] „Folclor literar”, vol. V, Timișoara, Tipografia Universității, 1983, p. 23-36.
140. *Al. Macedonski: Noapte de decembrie. O „artă poetică” a simbolismului (I)* [Analiză de text], [în] „Limbă și literatură”, 1984, vol. I, p. 50-60.
141. *Al. Macedonski: Noapte de decembrie. O „artă poetică”, a simbolismului (II)* [Analiză de text], [în] „Limbă și literatură”, 1984, vol. III, p. 376-390.
142. *Eminescu la Roma*, [în] „Orizont”, XXXVI, 1985, nr. 2, p. 8-9 [Colocviul Eminescu, cu tema: *Aspecte și probleme ale receptării operei literare. Momentul Eminescu* – organizat de Universitatea din Roma în colaborare cu Academia di Romania, Roma, 3-5 decembrie 1984].
143. *Recesivitatea ca structură a lumii (I)*, [în] „Orizont”, XXXV, 1984, nr. 8, p. 6 [Mircea Florian, *Recesivitatea ca structură a lumii*, București, Eminescu, 1983].
144. *Recesivitatea ca structură a lumii (II)*, [în] „Orizont”, XXXV, 1984, nr. 9, p. 4 [Mircea Florian, *Recesivitatea ca structură a lumii*, București, Eminescu, 1983].
145. *Ființă și conștiință*, [în] „Orizont”, XXXV, 1984, nr. 15, p. 4 [Corneliu Mircea, *Ființă și conștiință*, București, Cartea Românească, 1984].
146. *Judecata ca act semnificant (I)*, [în] „Orizont”, XXXV, 1984, nr. 50, p. 11 [Dan Bădărău, *Du jugement comme acte signifiant*, F. Rath, Lausanne, 1944].
147. *Romanul „crizei”*, [în] *Liviu Rebreanu după un veac: evocări; comentarii critice; perspective străine; mărturii ale prozatorilor de azi*. O carte gândită și alcătuită de Mircea Zăciu, Cluj-Napoca, Dacia, 1985, p. 195-267 [Liviu Rebreanu: *Pădurea spânzuraților*].
148. *Funcțiile axiale ale sensului poetic* [Poezia lui M. Eminescu], [în] „România literară”, XVIII, 1985, nr. 3, p. 13, 14-15 [Comunicare ținută la Roma, în cadrul Colocviului: *Aspecte și probleme ale receptării operei literare. Momentul Eminescu*].
149. *Judecata ca act semnificant (II)*, [în] „Orizont”, XXXVI, 1985, nr. 9, p. 4, 5.
150. *„Toți o apă și-un pământ”*, [în] „Orizont”, XXXVI, 1985, nr. 12, p. 9 [Petru Caraman, *Pământ și apă. Contribuție etnologică la studiul simbolicei eminesciene*, Iași, Junimea, 1984].
151. *„Timpul” lui Eminescu (I)*, [în] „Orizont”, XXXVII, 1986, nr. 12, p. 3 [M. Eminescu, *Opere*, vol. XII, Editura Academiei, 1985].
152. *„Timpul” lui Eminescu (II)*, [în] „Orizont”, XXXVII, 1986, nr. 22, p. 7.

153. *Mitologia ca știință istorică*, [în] „Orizont”, XXXVII, 1986, nr. 26, p. 7.
154. *Eminescu și romantismul german*, [în] „Orizont”, XXXVIII, 1987, nr. 22, p. 7. [Zoe Dumitrescu-Bușulenga, *Eminescu și romantismul german*, București, Editura Eminescu, 1986].
155. *Fenomenologia impresionismului critic la E. Lovinescu (I)*, [în] „Revista de istorie și teorie literară”, XXXV, 1987, nr. 3-4, p. 51-55.
156. *Recesivitatea ca structură a lumii (I)*, [în] „Orizont”, XXXVIII, 1987, nr. 30, p. 6. [Mircea Florian, *Recesivitatea ca structură a lumii*, București, Eminescu, 1987].
157. *Recesivitatea ca structură a lumii (II)*, [în] „Orizont”, XXXVIII, 1987, nr. 41, p. 2-3. [Mircea Florian, *Recesivitatea ca structură a lumii*, București, Eminescu, 1987].
158. *Hermeneutica ideii de literatură*, [în] „Orizont”, XXXVIII, 1987, nr. 48, p. 8. [Adrian Marino, *Hermeneutica ideii de literatură*, I, Cluj-Napoca, Dacia, 1987].
159. *Fenomenologia impresionismului critic la E. Lovinescu (II)*, [în] „Revista de istorie și teorie literară”, XXXVI, 1988, nr. 1-2, p. 64-67.
160. *Luceafărul: condiția eului poetic*, [în] „Orizont”, XXXIX, 1988, nr. 8, p. 4-5.
161. *Un fenomen complex. Există o geografie literară? (I) Ancheta „Orizont”*, [în] „Orizont”, XXXIX, 1988, nr. 15, p. 2.
162. *Cunoaștere și creație*, [în] „Orizont”, XXXIX, 1988, nr. 21, p. 7 [Lucian Blaga – *cunoaștere și creație*. Culegere de studii, București, Editura Cartea Românească, 1987].
163. *„Independența este suma vieții noastre istorice”*, [în] „Orizont”, XXXIX, 1988, nr. 25, p. 7 [Ideea de independență națională în gândirea social-politică a lui M. Eminescu].
164. *„Ghinda și stejarul” în geneza gândirii poetice*, [în] „România literară”, XXII, 1989, nr. 9, p. 7.
165. *Ontologicul în filosofia poeziei lui Eminescu*, [în] „Orizont”, XL, 1989, p. 8 [Svetlana Paleologu-Matta, *Eminescu și abisul ontologic*, Aarhus, Ed. Nord, 1988].
166. *Cosmofizica poetică a lui Eminescu (I)*, [în] „Familia”, XXV, 1989, nr. 6 – „Eminescu 1889-1989”, Supliment, p. 1 [Astronomia și fizica în gândirea poetică eminesciană].
167. *Cosmofizica poetică a lui Eminescu (II)*, [în] „Familia”, XXV, 1989, nr. 7, p. 10.
168. *„Muntele sacru” și fenomenul abisal (I)*, [în] „Orizont”, XL, 1989, nr. 21, p. 11 [Imagine și idee în gândirea poetică eminesciană].
169. *„Muntele sacru” și fenomenul abisal (II)*, [în] „Orizont”, XL, 1989, nr. 22, p. 3.
170. *„Muntele sacru” și fenomenul abisal (III)*, [în] „Orizont”, XL, 1989, nr. 23, p. 3.
171. *Întemeierea culturii prin ethosul folcloric*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13663, p. 7 [Vasile Tudor Crețu, *Existența ca întemeiere*, Timișoara, Facla, 1988].
172. *„Și-or găsi cu al meu nume adăpost a mele scrieri!” O nouă rubrică la centenar*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13681, p. 7.
173. *„Icoana stelei ce-a murit încet pe cer se suie”. De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13687, p. 7.
174. *„Numai poetul trece peste nemărginirea timpului”. De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13693, p. 7.
175. *„Stelele-n cer... ard depărtărilor, până ce pier...” De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13693, p. 7.
176. *„Educațiunea e cultura caracterului, cultura e educațiunea minții”. De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13705, p. 7.
177. *„Și propria ta viață... o să-și bată alții capul s-o pătrunză cum a fost? De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13711, p. 7.

178. „*Unde ești, copilărie, cu pădurea ta cu tot?*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13717, p. 7.
179. „*Deschidem cu bucurie coloanele foii noastre...*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13723, p. 7.
180. „*Tot mai gândești la anii când visam în academii...?*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13729, p. 7.
181. „*Toate națiunile trebuie aduse la valoarea lor proprie*”. *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13735, p. 7.
182. „*Sântem români, vrem să rămânem români*”. *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13741, p. 7.
183. „*Eu rămân ce-am fost, romantic*”. *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13747, p. 7.
184. „*Munții de vecinici gânduri ridicând...*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13753, p. 7.
185. „*Lumea cea a avea și lumea-nchipuirii*”. *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13758, p. 7.
186. „*Între ieri și mâni o clipă... Oare știi ce ceri?*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13764, p. 7.
187. „*Să cânt dragostea?*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13770, p. 7.
188. „*O, genii, ce cu umbra pământului îl sfințiți...*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13776, p. 7.
189. „*Ce suflet trist și făr' de rost... mai speră în deșert?*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13782, p. 7.
190. „*O, stingă-se a vieții fumegătoare faclă...!*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13788, p. 7.
191. „*Se stinse un luceafăr, se stinse o lumină...!*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13794, p. 7.
192. „*Vor căta vieții tale să găsească pete multe...*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13800, p. 7.
193. „*Ei vor aplauda desigur biografia subțire...*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13812, p. 7.
194. „*Sfinte firi vizionare, ce făceați valul să cânte, ce puneți steaua să zboare...*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13818, p. 7.
195. „*S-a dus Pan, finul Pezelei, cel isteț ca un proverb*”. *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13824, p. 7.
196. „*Trecutul e în mine și eu sunt în trecut...*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13842, p. 7.
197. „*Ochiul vostru vede-n lumea de icoane un palat*”. *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13848, p. 7.
198. „*Să cer a tale daruri, genunchi și frunte nu plec...*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13859, p. 7.
199. „*... căci în sine împăcată reîncep eterna pace*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13865, p. 7.
200. „*Fost-a vis sau nu, asta-i întrebarea!*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13871, p. 7.

201. „*Simt demonul din mine trezindu-se*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13877, p. 7.
202. „*Visând că toată lumea îmi asculta cuvântul...*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13883, p. 7.
203. „*Cornul mândru, triumfal, al craiului Decebal*”. *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13889, p. 7.
204. „*Descălecători de țară, dătători de legi și datini...*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13895, p. 7.
205. „*Privești o țară-ntreagă de codri și de dealuri...*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13901, p. 7.
206. „*Fă taurul Moldovei pe fruntea lui să poarte coroane trei...*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13913, p. 7.
207. „*Iubirea de moșie e un zid...*” *De ce Eminescu?*, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13943, p. 7.
208. „*Așa poporul meu, în tine e puterea-ți...!*”, [în] „Drapelul roșu”, XLVI, 1989, nr. 13949, p. 7.
209. *Presărați pe-a lor morminte... Timișoara – primul oraș liber al României*, [în] „Orizont”, I, 1990, nr. 4, p. 1.
210. *Calea regală a criticii. Literatura română azi: Ioana Em. Petrescu*, [în] „Orizont”, II, 1991, nr. 7, p. 8 [M. Eminescu în exegeza Ioanei Em. Petrescu. In memoriam].
211. *Lancrăm, 6-9 mai, întru amintirea poetului*, [în] „Orizont”, II, 1991, nr. 22, p. 7, 10.
212. *Eminescu, țara și Basarabia*, [în] „Orizont”, II, 1991, nr. 34, p. 8-9 [Problema Basarabiei în poezia și publicistica lui M. Eminescu].
213. *Modele filosofice în critica literară. Ioana Em Petrescu*, [în] *Portret de grup cu Ioana Em. Petrescu*, volum realizat de Diana Adamek și Ioana Bot, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1991, p. 61-65.
214. *Mitul lui Eminescu în semnele timpului*, [în] „Orizont”, IV, 1993, p. 8.
215. *Poetica lui Lucian Blaga. Metoda fenomenologică: Cogito-Ego cogitans*, [în] „Revista de istorie și teorie literară”, XLIII, 1995, nr. 2, p. 121-125.
216. *Poezia lui Lucian Blaga*, [în] „Orizont”, VII, 1996, nr. 7, p. 6.
217. *Punerea în proprietate*, [în] „România literară”, XXX, 1997, nr. 27, p. 10.
218. *Poetica lui Lucian Blaga*, [în] „*Eonul Blaga. Întâiul veac*. Culegere de lucrări dedicată Centenarului Lucian Blaga (1895-1995), volum îngrijit de Mircea Borcilă, București, Editura Albatros, 1997, p. 72-87.